

LIETUVOS
ŠILUMOS TIEKĖJŲ
ASOCIACIJA

V. Gerulaičio g. 1
LT-08200 Vilnius
Tel. (8-5) 2667025
Faks. (8-5) 2356044
info@lsta.lt, www.lsta.lt

Juridinių asmenų registras
VĮ „Registrų centras“ Vilniaus filialas
Įmonės kodas 124361985
Atsiskaitomoji sąskaita
LT27 7044 0600 0125 7217 AB SEB bankas

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai 2018-11-07 Nr.103
I Nr.

DĖL ŠILUMOS GAMYBOS, PERDAVIMO, PARDAVIMO, KARŠTO VANDENS TIEKIMO IR ATSISKAITOMŲJŲ KARŠTO VANDENS APSKAITOS PRIETAISŲ APTARNAVIMO VEIKLŲ LYGINAMOSIOS ANALIZĖS APRAŠO

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (toliau – Asociacija) susipažinusi su š.m. lapkričio 8 d. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) posėdyje numatomus paskelbti **2017 metų šilumos gamybos, perdavimo, mažmeninio aptarnavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamuosius rodiklius**, nori dar kartą atkreipti dėmesį, jog šiuo metu galiojantis **Šilumos gamybos, perdavimo, pardavimo, karšto vandens tiekimo ir atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklų lyginamosios analizės aprašas** (Komisijos 2018 m. liepos 26 d. nutarimas Nr. O3E-237) turi daug esminių trūkumų.

Esami lyginamieji rodikliai, jų apskaičiavimo tvarka jau eilę metų neužtikrina patikimos ir objektyvios lyginamosios analizės, nebeatitinka pasikeitusios situacijos šilumos sektoriuje, rodikliai apskaičiuojami naudojant nepalyginamus duomenis, neatsižvelgiant į individualius kiekvieno ūkio subjekto technologinius bei ekonominius skirtumus.

Pažymėtina, kad šilumos tiekimo įmonės dėl netinkamų lyginamųjų rodiklių patiria žalą - nėra padengiamos būtinos šilumos tiekimo sąnaudos.

Žemiau pateikiami keli pavyzdžiai dėl taikomų kriterijų, kurie neatspindi arba nekorektiškai vertina reguliuojamų veiklų efektyvumą:

- *Šilumos nuostoliai šilumos perdavimo tinkluose (MWh/km_s)* - ne šilumos nuostoliai perdavimo tinkluose (MWh/km_s) lemia mažiausius kaštus, o jų **ekonominė vertė**.
- *Lyginamosios kuro sąnaudos (kg_{ne}/MWh)* - gamybos efektyvumas atvirkščiai susijęs su elektros sąnaudomis gamyboje todėl vienu metu jų reguliuoti negalima, reikia skatinti įmones siekti **geriausio suminio ekonominio rezultato**, bet ne atskirų elementų pagerinimo bloginant kitus
- *Lyginamosios šilumos perdavimo elektros energijos sąnaudos (kWh/MWh)* - elektros sunaudojimas vandens cirkuliacijai nekorektiškas veiksnys, nes priklauso nuo vamzdinių konfigūracijos ir vietovės sąlygų (turi būti ekvivalentinės trasos km atžvilgiu) ir t.t
- *Vandens sąnaudos šilumos gamybos technologinėms reikmėms (m^3/MWh)* - vandens sunaudojimo šilumos gamyboje, dirbant tinkamomis sąlygomis iš viso nereikia, vanduo sunaudojamas tik vamzdinių sistemai papildyti.
- t.t.

Lyginamųjų rodiklių nustatymo tikslas turėtų būti per konkrečių lyginamųjų rodiklių sumą gauti konkrečios įmonės veiklą atitinkančių suminių sąnaudų lygį, o kaip tos sąnaudos realiai pasiskirsto tarp veiklų nėra svarbu.

Komisija ne kartą viešai informavo apie sudarytą tarptautinę darbo grupę naudojamiems lyginamiesiems rodikliams peržiūrėti iš esmės. Darbo grupė turėtų parengti Lietuvos, Latvijos ir

Estijos šalių šilumos sektoriaus įmonių sąnaudų lyginamųjų rodiklių duomenų bazę. Tačiau iki šiol nėra žinoma, kada planuojama ir kokie terminai numatyti rodiklių parengimui?

Asociacija siūlo, nedelsiant ir nelaukiant darbo grupės rezultatų, iš principo peržiūrėti lyginamosios analizės mechanizmą ir parengti **kitus techniškai bei ekonomiškai teisingesnius palyginamuosius rodiklius bei taikyti paetapinę sąnaudų pripažinimo tvarką**, kuri reikšmingai sumažintų reguliavimo apimtis ir išeliminuoūt tarpusavyje susijusių faktorių dubliuojantį reguliavimą.

Pasiūlymo esmė būtų tokia:

- 1 etapas** *Bazinės šilumos kainas*, kurių dydis yra žemiau Komisijos nustatytos ribos (reguliacinės vertės – toliau RV) pripažinti pagrįstomis “pagal nutylėjimą”. Tokiu būdu, pusei ūkio subjektų sąnaudų pripažinimo procesas būtų užbaigtas.
- 2 etapas** Didesnių nei RV bazinių šilumos kainų lyginamos *suminės atskirų veiklų sąnaudos*. Tos kurios yra žemiau RV būtų pripažįstamos pagrįstomis. Tikėtina, kad maždaug 50 proc analizės toliau nebereiktų.
- 3 etapas** Toliau *analizuojama tik ta reguliuojamoji veikla, kuri brangesnė nei atitinkamų sąnaudų RV* toje grupėje. “Pigesnių” veiklų (pvz. perdavimo ar pardavimo) sąnaudos pripažįstamos pagrįstomis “pagal nutylėjimą”. Lyginami ir giliau analizuojami tik tie apibendrinti rodikliai, kurie viršija RV, o kiti pripažįstami pagrįstais. Tai 3 etapas, kuris dar labiau sumažina tolimesnės analizės apimtis.
- 4 etapas** Toliau *nagrinėjami tik atskirieji sąnaudų elementai*, kurių dydis didesnis nei atitinkama RV. Į 4 etapą pereitų labai maža dalis bazinių sąnaudų. Stipriai viršijami rodikliai pakeičiami reguliacinėmis vertėmis ir atitinkamai atkoreguojama pradinė bazinė šilumos kaina.
- 5 etapas** Jeigu ūkio subjektas nesutinka, papildomai atliekamas 5 etapas, kuriame *pagrindžiamos objektyvios priežastys, lemiančios atskiro rodiklio “išsišokimą”*, jeigu tokios egzistuoja.

Detalesnis siūlomos apsvarstyti tvarkos paaiškinimas pridedamas.

PRIDEDAMA: Palyginamosios analizės ir bazinių kainų formavimo galimi principai (projektas)

Tikimės konstruktyvaus bendradarbiavimo!

Prezidentas

dr. Valdas Lukoševičius